

Danish Scientific Investigations in Iran. Edited by Knud Jessen and Ragnar Spärek. Part. II. 238 S. (18 × 27 cm), Ill. Einar Munksgaards Forlag. København 1940. Pris 18,00 Kr.

Andet Bind af denne i sidste Aargang af Geografisk Tidsskrift omtalte Publikation indeholder en Række zoologiske Afhandlinger af S. A. Boisen-Bennike, Knud Paludan, Th. Mortensen, Torsten Gislén, S. G. Heding, E. W. Kaiser og Gunnar Thorson. De fleste af Arbejderne er systematiske Bearbejdelser af det indsamlede Materiale, Ferskvandsdyr, Havdyr fra den persiske Bugt og Fugle. Kaiser, Thorson og Paludans Bidrag indeholder endvidere væsentlige biologiske Afsnit. Arbejdet er udgivet med Bidrag fra Carlsbergfondet og Konsortium Kampsax.

Niels Nielsen.

Filip Hjulstrøm: Sveriges Elektrifiering. En økonomisk-geografisk studie över den elektriska energiförsörjningens utveckling. Geographica (Skrifter från Upsala universitetets geografiska institution), Nr. 8. Uppsala, 1940. 281 Sider samt engelsk Resumé, 8 Kortbilag.

Det er med største Interesse man læser denne Afhandling, der forener en detaljeret Gennemgang af Emnet med Overskuelighed. Paa sine Steder er Fremstillingen ligefrem spændende. Det fortræffelige Kortmateriale, der ledsager Afhandlingen, letter yderligere Læsningen.

I Indledningen beklager Forf., at han har været nødt til at indskrænke Arbejdet til kun at omfatte Sverige og kun dets Elektricitetsforsyning, idet han mener, det er hele Energiforsyningens Udvikling, der bør undersøges. For Overskueligheden er det dog sikkert en Fordel, at Forf. har valgt at begynde med dette mere begrænsede Emne; men man glæder sig unægtelig til det Arbejde om den elektriske Energiforsyning i forskellige Lande, som Hjulstrøm har planlagt.

Arbejdet indledes med en kort Gennemgang af Kildematerialet og med en Oversigt over Sveriges Vandkraft. Herefter følger selve Gennemgangen af Udviklingen i Sverige, der begynder saa langt tilbage som muligt med de aller første, smaa, elektriske Anlæg, der nærmest maa opfattes som Kuriositeter. I det hele taget er Behandlingen af Perioden indtil 1885 væsentligst af Interesse for svenske Læsere, idet det her kun undtagelsesvis lader sig gøre at gennemføre mere almene Synspunkter. Men fra og med 1885 (til hvilket Aar det første Kortbilag er knyttet) bliver Redegørelsen af

største Interesse for enhver Geograf og sikkert ogsaa for Ingeniører og Forretningsfolk.

Hovedvægten er naturligt lagt paa det fra et geografisk Synspunkt interessanteste, nemlig Industriens Forhold til Elektriciteten. Den gamle svenske Industris Betydning for Elektrificeringen og omvendt dennes Betydning for Industrien klarlægges for de enkelte Industrigræne.

Kun paa et enkelt Punkt savner man Oplysninger, nemlig om Elektricitetspriserne og om Anlægsudgifterne for Kraftstationer af forskellig Størrelse og Art. Forf. omtaler ganske vist, at de forskellige Takstordninger har Betydning; men Læseren faar intet Talmateriale til Anskueliggørelse heraf.

For den danske Læser er de smaa Afsnit om Landbrugets Elektrificering af stor Interesse, ligesom vi naturligvis ogsaa hæfter vor Opmærksomhed ved Sveriges Elektricitets-Eksport her til Landet. Det havde dog her været interessant, om man til Sammenligning ogsaa havde faaet Tallene for vor Eksport til Sverige.

Selvom Bogen ikke i Almindelighed peger fremefter, savnes der dog ikke Antydninger i saa Henseende, og selve de Retningslinjer, Udviklingen i Sverige har fulgt, viser i sig selv hen til den Vej Elektrificeringen maa følge i Retning af Koncentration og Transport fra Omraader med Overskudskraft (Norrland) til Omraader med Underskud (det øvrige Sverige). Forf. antyder ogsaa Muligheden af Transit af Elektricitet fra Norge til Tyskland, og man aner ude i Fremtiden et europæisk Stærkstrømsnet af uhyre Dimensioner.

Til Slut kun et Ønske, nemlig det, at Forf., naar denne Krig engang er forbi, vil udarbejde et Kort over Sveriges Elektricitetsværker 19? i Lighed med de for 1900 og 1923 i Arbejdet foreliggende, der viser Værkernes Størrelse.

S. Böcher.

Vore Klæder. Spinde og Vævestoffer. Under Redaktion af G. Gruelund. 86 S. (23 × 16 cm), Ill. Gyldendal. København 1941.

Under Redaktion af Lektor G. Gruelund har man samlet 6 Radioforedrag vedrørende Tekstilstofferne, deres Produktion og Anvendelse til forskellig Tid.

Professor Hatt har givet en Inddeling om de forskellige Spinde- og Vævestoffer, deres Oprindelse, geografiske Hjemsted og vigtigste tekniske Egenskaber. Uld, Bomuld, Hør og Silke er behandlet henholdsvis af Lektor Johs. Reumert, Direktør H. Windfeld-Hansen, Forstander J. C. Lunden og Civilingeniør Niels Lichtenberg, og